

شکفت تر آن است که دامنه این رحمت و رافت به دشمن هم می‌رسید. در منزلگاه شراف، سیاه تشنۀ حر را سیراب کرد. حتی فرمان داد اسبها را سیراب کنید و کاکل‌ها و یال‌هایشان را به خنکای آب بنازید. همین محبت بود که زمینه‌های انقلاب را در وجود حر و تنی چند از همراهانش فراهم کرد و آنان را به یاران امام ملحق ساخت.

محبت و لطف امام به یاران، هرچه به کریلا نزدیک‌تر می‌شوند افزون‌تر می‌شد. نیاز عاطقی، روحی و معنوی یاران با نزدیک شدن به روزهای خون و حماسه افزون‌تر می‌یافتد و امام خوب می‌دانست برای آن صحنه‌ها و لحظه‌ها یاران نیازمند عنایت و حمایت و ارتباط بیشترند. شب عاشورا این محبت به اوچ می‌رسد، و در صبح گاه عاشورا، در هنگام آماده‌سازی یاران با جملة رافت‌آمیز صبرآ بنی‌الکرام به نهایت خویش می‌رسد.

دکتر محمد رضا سنگری

فضیلت‌های ویژگی‌های یاران امام حسین

محبت و لطف‌سرشار
حسین[ؑ] امام رحمت است؛ دریای بی‌کرانه لطف و محبت و نوازش و صمیمت، رابطه‌عطافی امام با اصحاب در راه، بهویژه در صحنه عاشورا، درس آموز و شیرین و شنیدنی است.
ایاعبدالله می‌داند که این راه سراسر با مشکلات و حادثه‌ها و خبرهای اندوهبار گره خورده است. بازسازی روحی و روانی و آماده‌سازی برای خطرات و رویدادهای دشوار مستلزم ارتباط مستمر و تغذیه مداوم روح‌ها از زلال آرامش و محبت است.
امام جز این آرامش‌بخشی، هرگاه نمودی از رفتاری زیبا می‌بیند به تأیید و ستایش می‌پردازد و یار و همراه را به سخن و رفتار می‌نوازد.
یکی از نمونه‌های زیبای این محبت و نوازش را در منزل ثعلبیه نوشته‌اند. سیدین طاووس می‌نویسد: «... سپس رفت تا هنگام ظهر در تعلیمه فروض آمد. سرخیاد و خوابید و سپس بیدار شد و گفت: دیدم که منادی می‌گوید: شما شتابانید و مرگ شما را با شتاب به پیش می‌بردا

فرزندش علی پرسید: پدر، مگر ما بر حق نیستیم!
فرمود: فرزندم، به خدای که بازگشت بندگان سوی اوست، چرا.
گفت: پدر در این صورت ما را از مرگ چه باک!
حسین[ؑ] فرمود: خداوند به تو بهترین پاداش نیکی پسری به پدرش را عنایت فرماید.»^۱

صمیمت امام را در دیدارش با یاران، بهویژه در لحظه‌های شهادت آنان می‌توان دید. در لحظه شهادت واضح - غلام ترک - امام در آغوشش فشد و گونه بر گونه‌اش نهاد و او مسرو از این لطف و محبت امام گفت: «چه کسی به پای من می‌رسد که فرزند رسول خدا[ؐ] گونه بر گونه‌ام می‌گذارد؟»^۲ و پس از این جمله آرام و سبک‌بال به شهادت رسید.

هنگامی که مادر و هب، سر فرزندش را بوسید و به سمت میدان پرتاپ کرد و آن جمله شکوهمند و حماسی را بر زبان آورد که «ما چیزی را که در راه خدا داده‌ایم پس نمی‌گیریم» از امام خواست که دعا کند تا پروردگار امیدش را نامید نکند و امام مهریانه فرمود: «ای اموهیب، خداوند امید را نامید نمی‌کند.»^۳ وقتی ابوثمامه عمروبن عبدالله همدانی به امام گفت: ای ایاعبدالله جانم به فدایت^۴ می‌بینم که دشمن به تو نزدیک شده است. به خدا سوگند که شما کشته نخواهید شد مگر که من پیش از شما کشته شوم و دوست دارم پروردگار را در حالی ملاقات کنم که نمایی را که همینک وقت آن رسیده گزارده باشم، امام سربلند کرد و فرمود: نماز را یادآور شدی، خداوند تو را از نمازگزاران ذاکر قرار دهد. آری همینک اول وقت نماز است.

گرمای محبت امام جان و روح یاران را می‌نواخت. دست مهریان او و گاه زانویش در آخرین دم نوازشگر شهیدان بود آن‌جهه با حر کرد. رفتاری که با گوکدان داشت. یتیم‌نوازی او نسبت به حمیده دختر مسلم، زمانی که خبر شهادت پدرش دریافت شد، گوشه‌هایی از رفتار صمیمانه و مهریانه امام با اصحاب و همراهان است. کریلا لبریز چنین لطف و لطافت‌های شنیدنی است و امام چشم‌ساری که در عطشناکی کامها، جان‌ها را از جام محبت خویش سیراب می‌کرد.

منابع

۱. الیوف علی قتل الطوف، ص ۳۰.
۲. مناقب، ج ۴، ص ۱۰۴.
۳. بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۳۷.